

מבשר טוב

זאת חנוכה

ב' טבת תשע"ה

א

בגמרא [שבת כ"א:] "תנו רבנן נר חנוכה מצוה להדליקה על פתח ביתו מבחוץ וכו' ובשעת הסכנה מניחה על שולחנו ודיו".

ומבואר בזה דמעיקרא תקנת חז"ל היתה להניח נר חנוכה על פתח ביתו מבחוץ כדי לפרסם הנס, ואמנם בשעת הסכנה לא הצריכו להוציאו בחוץ אלא סגי שיניחו על שולחנו ודיו.

וענין שעת הסכנה ביאר במאירי דהיינו באם היה שעת השמד שגזרו על המצוות וז"ל: "נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ לפרסם את הנס לעוברי דרכים ואם היה דר בעליה מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים ובשעת הסכנה ר"ל שמד שאין מניחים את ישראל לעסוק במצוות מניחה על שולחנו ודיו" ע"כ.

ויש לבאר ענין שמניחו על שולחנו בשעת השמד, שהרי לכאורה אם תקנת חז"ל היתה להניחו על פתח ביתו מבחוץ והרי הדין הוא שבשעת השמד צריך למסור הנפש אפילו על ערקתא דמסאני וא"כ אם תקנת המצוה היא להניחה על פתח ביתו מבחוץ היה צריך לקיים אפילו במסירות נפש.

וביותר יש לתמוה שהרי מאחר דהתקנה היתה להניחו על פתח ביתו מבחוץ משום פרסומי ניסא א"כ כאשר יניחו על שולחנו לא יהא יוצא ידי חובת המצוה כלל ומדוע תקנו שיניחו על שולחנו ודיו.

ב

ובביאור ענין זאת חנוכה ידוע שעניינו משום שבחנוכה היתה חנוכת המזבח בזמן החשמונאים כאשר טהרו את בית המקדש וחנכו המזבח לאחר ששקצו מלכי יון את המזבח הראשון ולכך נקרא זאת חנוכה.

ובחז"ל איתא דגמר מלאכת המשכן היתה בכ"ה בכסליו אלא שנדחה עד ניסן והקב"ה שילם לכסליו בחנוכה בית חשמונאי וז"ל המדרש [פסיקתא רבתי פר' ו]: "מה גדלו מעשיך ה' [וגו'] מהו מאד עמקו מחשבותיך אמר רבי חנינא בעשרים וחמשה בכסליו נגמרה מלאכת המשכן ועשה מקופל עד אחד בניסן שהקימו משה אחד בניסן כמה שכתב וביום החודש הראשון באחד לחדש תקים משכן אהל מעד (שמות מ' ב'), וכל זמן שהיה מקופל היו ישראל מלמלאין על משה לומר למה לא הוקם מיד שמא דופי אירע בו שחשב לערב שמחת המשכן בחודש שנולד בו יצחק שבניסן נולד יצחק ומניין אלא כשהמלאכים באים אצל אברהם מהו אומר לושי ועשי עגות (בראשית י"ח ו') שהיה פסח ואמרו לו שוב אשוב אליך כעת חיה והנה בן לשרה אשתך (שם י') מהו כעת חיה אמר ר' זבדי בן לוי סריטה סרטו לו על כותל כשתבא השמש לכאן לא עשה אלא כיון שבא ניסן והוקם המשכן עוד לא לימדם אדם אחר משה ומעתה הפסיד כסליו שנגמרה מלאכה בו לאו מהו ותשלם אמר הקדוש ברוך הוא עלי לשלם לו מה שילם לו הקב"ה חנוכה בית חשמונאי" ע"כ.

ומבואר בהמדרש דאותו חנוכה המשכן שהיה בדורו של משה נתעכב עד ניסן והקב"ה שילם לכסליו בזמן בית חשמונאי שאז נעשה הקמת המשכן בחנוכה, ואלא דיש לבאר מדוע שילם לו הקב"ה דוקא בחנוכה בית חשמונאי והרי מאז דור המדבר הוקמו כמה מקדשות וכגון חנוכה בית ראשון שבנה שלמה המלך שנגמר בחודש חשון ונחנך ביום הכפורים שאחריו, והרי היה יכול להקימו לאותו בית ראשון שהיה במעלה עליונה

א

ביותר בכסליו, או בבנין בית שני שבנה עזרא, ומדוע הוצרך להמתין לשלם לו עד חנוכת בית חשמונאי שהיה בחודש כסליו.

ג

ונראה לבאר בזה ובהקדם דברי החתם סופר שכתב שעבודתם של החשמונאים ומסירות נפשם היתה בעבור כל הדורות.

וז"ל [תורת משה לחנוכה]: "תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה כו' ע"כ נתעוררו חשמונאים והחזיקו מעוז תורה ועשו גדרים וסייגים הרבה וגדרו גדרים לתורה ואלמלא הם תפיג ח"ו תורה בגלות האחרון הלזה ורמז על זה הרמב"ן בפסוק לא יסור שבט מיהודה עיי"ש והיינו וטיהרו את מקדשך פי' את ישראל טיהרו מכל סיג ופסולת שהיה בהם לפי שעה אחר גלות יון ועוד הדליקו נרות בחצרות קדשין פי' הסייגים והגדרים שבנו סביבות התורה הנקרא דביר קדשין אותו מקום הגדר קרא חצרות קדשין החצר שסביב הדביר שם הדליקו נרות ע"ד משל האירו עינינו והגיהו חשכינו" עכ"ל ק.

ולבאר הדברים מה שהיה עבודתם לדורות נראה על פי מה שכתב א"ז בסה"ק תולדות אדם [פרשת ויחי] על דברי רש"י למה פרשה זו סתומה וז"ל ק: "בפירוש רש"י ז"ל: "למה פרשה זו סתומה, כיון שנפטר יעקב אבינו ע"ה נסתמו עיניהם וליבם של ישראל מצרת השעבוד". ולכאורה יש לדקדק, למה נשתנה פרשה זו שהיא סתומה, ואם בשביל הרמז הלז של רש"י ז"ל, היה אפשר לרמזה בתוך הפרשה, כמו שאר הרמזים שבתורה. וביותר היה שייך מקום להרמז הלז אחר כך, בפרשת ויקרא יעקב אל בניו, בעת פטירתו, ושם נאמר בפתוחה, היה מהצורך לכתוב שם סתומה על זה הרמז הנ"ל, ולא כאן בתחלת הסדר. ובפרט לפי מאמר חז"ל (תו"כ ויקרא א): למה היו הפסקות משמשות, ליתן ריוח להתבונן בין פרשה לפרשה - בודאי לא היה ראוי לסתום בתחלת הסדר".

"ונוכל לתרץ זאת בצירוף המאמר מחז"ל (עירובין סה.) גם כן על פסוק (ישעי' נא כא): שכורת ולא מיין, יכולני לפטור כל העולם כולו מדין תפלה, מחמת שאין דעתם צלולה מצרות הגלות. - ועיקר הטעם מהפסקה הוא, כדי להתבונן בין פרשה לפרשה. אבל בגלות המר, אף שאין יכולת להשיג התבוננות רב מחמת צרות השעבוד, אם טרח אדם ויגע לפי קט שכלו לבד, נתקבלה עבודתו לפני השם יתברך, כאילו היה ביתר שאת וביתר התבוננות. ועבור זה נכתבה סתומה, לרמז מאמר הלז". עכ"ל ק.

ומבואר בדבריו הקדושים דדוקא בדורות החשוכים הללו אשר נסתמו עיניהם וליבם של ישראל ואין בידם להתבונן כלל בין פרשה לפרשה מרוב שהם טרודים ומיוסרים ומכל מקום כאשר האדם טורח ויגע לפי קט שכלו לבד נתקבלה עבודתו לפני השם יתברך כאילו היה ביתר שאת וביתר התבוננות, ונחשבת מאד בשמים כאשר עובד את השי"ת במצבים אלו לפי כחו.

וכן ביאר הענין אאמו"ר זי"ע בסה"ק חלקת יהושע על התורה [פרשת מקץ] וז"ל ק: "מקץ, דהנה בימים הללו חשוב מעט יגיעה כמו בשנים קדמוניות הרבה, וזה מוצב ארצה בזמן הבירור של הרגלים בעקבתא דמשיחא אז וראשו מגיע השמימה נגיעה מעט חשוב מאד בשמים, וזה מסתכלים כלפי מעלה שצריך להסתכל במעלת נפשו שלא יקלקל חלק אלוקי ממעל, או עכ"פ משעבדין את ליבן שלא ינתק מהקדושה וזה מקץ בעקבתא דמשיחא שנתים מה שהיה מקודם בשנים היום ימים יכולים לתקן בימים אכ"ר, וזה סוף דבר בעקבתא דמשיחא הכל נשמע מהכל יהא כבוד שמים כי זה כל האדם נשלם ענין משיח, ר"ת אדם דוד משיח אכ"ר" עכ"ל ק.

וכן מבאר אאמו"ר זי"ע בכמה מקומות מעלת עבודתם של ישראל בעתים הללו עד כדי כך שכל מעשה קטן ואפילו תנועה קלה שלהם חשובה עד מאד בשמים ממעל וכמו שכתב [פרשת שקלים עמ' לט] וז"ל ק: "הנה באמת אל יתיאש איש ישראל, שבתנועה קלה יכול איש ישראל לתקן, כמ"ש [אבות ד, ג] 'אין לך אדם שאין לו שעה', שפונה עצמו להשם יתברך גם זה יש לו מקום וכו'. וענין שם משה רבינו 'כי מן המים משיתיהו' [פר' שמות], לרמז כמ"ש במדרש [ויק"ר פר' כה] עה"פ [משלי ג] 'עץ חיים' משל לאחד שטובע, נותנים לו חבל, לרמז אף מי שמשוקע מאוד ח"ו, ע"י 'עקב חבל נחלתו' [פר' האזינו], על ידי תנועה ועובדא טבא יכול לחזור לשורשו בבחינת יעקב חבל נחלתו, וזה מרמז שם של 'משה' רבינו ע"ה, מן המים משיתיהו, אף שהוא במצב כזה. וזה ענין מחצית השקל, אף מי שאינו יכול לגמור הענין של תשובה אפילו בהתחלה ובתנועה יכול לתקן ולחזור לשורשו" עכ"ל ק.

ובמקום אחר נתבאר בדבריו שעבודת של בני ישראל נמשלה לכוכבים אשר מאירים באור יקרות אף שהם נראים קטנים מאד באמת הם חשובים ועצומים ביותר וכמו שכתב בפרשת מטות, בביאור מה שנמשלו ישראל לכוכבי השמים וז"ל: "וזה וספור הכוכבים כמו כוכב שנראה קטן ובשמים ממעל גדול מאד כך מעשה קטן של איש ישראל נתגדל בשמים ממעל" עכ"ל.

ד

ורואים מזה עד כמה גדולה מעלתם של ישראל בשמים ממעל אף שאינו נראה מכאן, ונראה עוד לרמז בזה דבאמת אותם הכוכבים אף שהם גדולים מאד למעלה ברקיע הנה ביום אינם נראים ואין רואים אותם כי אם בחושך ובליילה, וכמו כן מעלתם וגדולתם של ישראל ביותר נראה בעת החושך יכסה ארץ ובפרט בדורות אלו אשר החושך כפול ומכופל בודאי אפשר יותר ויותר לראות גודל מעלת בני ישראל אשר עובדים השי"ת בכל מצב ובכל עת.

ובאמת צריך כל אחד להתבונן עד היכן הדברים מגיעים שכח בני ישראל גדול עד מאד ואף שנראים קטנים הרי הם משפיעים על כל העולם כולו בשמים ממעל ואף בארץ מתחת הכל נשפע על ידי עבודתם של בני ישראל ואף שאינו נראה לעינים מחמת גודל הסתר הפנים שיש בדורות הללו מכל מקום אין הדבר גורע מחשיבותם כלל אלא אדרבה היא הנותנת שלעומת ההסתר פנים הנורא הרי מעשיהם נעשים ליותר חשובים ומשפיעים.

ובאמת כבר נתבאר בימים הקודמים בחנוכה שעל זה דוקא היה נסוב עיקר מלחמת היוונים הרשעים אשר ניסו להחדיר למוחם של ישראל המחשבה שאינם חשובים יותר משאר האומות וכל האנשים בעולם שוים ואין להם לבני ישראל איזה כח מיוחד ועל זה היה עיקר הדגש שלהם להשפיל את בני ישראל ושלא יהו מרגישים שהם אחרים משאר האנשים בעולם עפ"ל, שהרי בודאי ידענו שאחד מיסודות עיקרי האמונה הוא להאמין במעלתם וסגולתם של בני ישראל אשר הם חומר אחר לגמרי וכבר נתבאר דאף גופם הגשמי של בני ישראל אינו דומה כלל לשאר האומות וכ"ש בנפשותם ובנשמתם שהיא חלק אלוקי ממעל ממש.

ואולם עוד נראה לבאר דמלבד מה שבאו היוונים למעט בערכם של בני ישראל בעצמם, הם רצו ג"כ לבטל את חשיבות עבודתם של בני ישראל ולהמעיט בעצמם את גודל ערך השפעתם בכל העולמות ולכך נלחמו עמם במצוות מיוחדות כגון המילה ושבת וראש חדש אשר בהם מוכח ביותר כח מעשיהם של ישראל.

דבמילה מבואר בספר החינוך [מצוה ב'] שאיש ישראל נהפך על ידי המילה לאדם אחר וז"ל: "משרשי מצוה זו, לפי שרצה השם יתברך לקבוע בעם אשר הבדיל להיות נקרא על שמו אות קבוע בגופם, להבדילם משאר העמים בצורת גופם כמו שהם מובדלים מהם בצורת נפשותם, אשר מוצאם ומובאם איננו שוה, ונקבע ההבדל בגולת הזהב לפי שהוא סיבה לקיום המין, מלבד שיש בו תשלום צורת הגוף, כמו שאמרנו. והעם הנבחר חפץ השם יתברך להשלים תכונתו" עכ"ל.

ובודאי על ידי מצוות מילה שבגופו יכול כל ימי חייו להיפך לאדם אחר, וכמו שמוכח להרבה שיטות בראשונים עיין מבשר טוב מילה שבכל הזמן מקיים מצות מילה וא"כ יש בכופו ונשמתו הכח של מצוות מילה להפוך עצמו וכן העולם כולו לפנים חדשות.

וכן שבת קודש שהוא מעין עולם הבא ויש לו להאדם פנים חדשות בשבת וכמו שאיתא במדרש רבה [בראשית יא יב]: "ברכו באור פניו של אדם קדשו באור פניו של אדם לא דומה אור פניו של אדם כל ימות השבת כמו שהוא דומה בשבת ע"כ.

ובקיום מצוות שבת רואים שהם יכולים ליכנס לעולם אחר מעין עולם הבא ובודאי ישל הם הכח סוף כל סוף לשנות העולם בימי ביאת המשיח מעין עולם הבא יום שכולו שבת ומנוחה.

וכן ראש חודש הם מחדשים הזמנים ומכניסים קדושת הזמנים כל ראש חודש ביחוד לקדושת היום טוב ולשנות הזמנים בעולם.

והיוונים רצו להשכיח מבני ישראל שיש להם כח לשנות העולם ועל כן יוונים נקבצו עלי שלא יכירו את כח מעשיהם של בני ישראל והשפעתם העצומה בעולם.

ואמנם האמת שבני ישראל נקראו עם סגולה והיינו שיש להם כחות טמונים כמו בסגולה שיש לה כחות מיוחדים וכמו שכמה פעמים רואים אנשים שיש להם כחות מיוחדים שמסוגלים בהבטה על איזה ברזל לכופפו בהסתכלות לבד וזה מראה שיש לאדם איזה כח סגולי מיוחד, וכמו כן עם בני ישראל יש להם כח סגולי אשר בכל מעשה שלהם קטן כגדול הרי הם משפיעים בעולם הרבה מאד אף שאין רואים זאת מיד.

ה

ובזה יבואר מה דאיתא בחז"ל שמלכות יוון החשיכה עיניהם וליבם של ישראל ולהנתבאר ענין מה שהחשיכו היינו שנטלו מהם האור להבין ולראות את גודל כח והשפעת מעשיהם ומצוותיהם כמה משפיעים לטובה בעולם, ואדרבה כמו שנתבאר בדורות החשוכים הרי שבני ישראל משפיעים ביותר על העולם לטהרו מזהמתו הגדולה.

וגדול מאד כח עבודת בני ישראל בימי חושך ואפילה של ייסורי הגלות ברוחניות ובגשמיות אלא שאין רואים ומרגישים זאת שזה אחד מהנסיונות של חשך הגלות כמו שכתוב "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" היינו בזמן הגלות.

וכבר הובא מה שכתב בספה"ק ברית מנוחה שידוע שמחברו היה קדמון קדוש ונכתב ברוח הקודש והבעש"ט הביאו הרבה, והוא כבר גילה בדורו את מעלתם ביותר של הדורות האחרונים, וזל"ק: [ניקוד הח' יז א'] "הנה כמה סודות גיליתי לך בזה הניקוד וכו', ובזה תוכל להשיג ולהבין עוצם גבורות אלקיך ונפלאותיו, יותר ממה שהשיגו הקדמונים בחכמתם הגדולה. כי זה אמת דורות הראשונים לעולם חכמתם, שהם היו חכמים מחוכמים. דורות אמצעיים, אינם כל כך. אחרונים, חכמים מן הראשונים. וזה לפי טבע יצירת העולם, כמו שהגלגל חוזר והראשונים שעולים מלאים, והאמצעים שופכים והאחרונים שואבים ונגולים, כדי שישפכו גם המה." עכל"ק.

ביאור כוונתו הוא על מה שאמרו בגמרא שבת [קיב:]: "אם ראשונים בני מלאכים אנו בני אנשים, ואם ראשונים בני אנשים אנו כחמורים, ולא כחמורו של רבי חנינא בן דוסא ושל רבי פינחס בן יאיר, אלא כשאר חמורים." ע"כ. ועל זה כתב הברית מנוחה כבר בדורו שאינו מוסב על דורות האחרונים, שמחמת שפלותם וקושי העבודה בהם, הרי הם נחשבים ביותר, וכמו הדורות הראשונים כמלאכים. והרי קל וחומר על דורות שלנו, שהם בזמנים שפלים לאין ערוך מזמנו של הספה"ק ברית מנוחה, [וגודל מעלתם וחשיבותם עד אין ערוך של דורות אלו דעקבתא דמשיחא, נתבאר באריכות בספה"ק עקבתא דמשיחא עיין שם].

ואמנם מה שאין רואים גודל השפעתם של מעשי בני ישראל זהו משום ההסתר פנים השולט בעולם בעתים הללו שהקב"ה מסיר פניו כדכתיב "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא", וזהו עיקר הנסיון של מלחמת היצר הרע ש כמו שנתבאר זה גופא היה מלחמת היוונים לבטל ולבזות עבודתם הנוראת הוד של בני ישראל, ולהשוותם לעפר הארץ ולכך אין רואים לעת עתה ההשפעה העצומה בעולם מעבודתם של בני ישראל, אבל לעתיד לבוא יתגלה בעולם עד כמה השפיע בעולם כל מעשה קטן של בני ישראל הקדושים, אשר באמת הם ככוכבים מזהירים בשמים אף שהם נראים קטנים מכל מקום הרי הם גדולים ועצומים.

ועד כדי כך כתב דו"ז בסה"ק ארון עדות [פרשת אחרי] דכיהוים כל תפילת איש ישראל הרי היא נחשבת כמו תפילת כהן גדול ביום הכפורים לפני ולפנים בזמן שבית המקדש היה קיים, וזל"ק: "לכאורה הלא גם בקדש הקדשים היה זהב כמו הכפורת והכרובים, ולמה הקפיד דוקא על בגדי הכהן גדול שלא יהיו אלא פשתים. אך פשתים"ם אותיות שפת"ם, להורות שכל עבודת יוה"כ הנעשה לפני ולפנים אפשר לעשות גם לדורות בתורה ותפלה עבודת שפת"ם, על דרך: ונשלמה פרים שפתינו [הושע יד], והעושה עבודה בשלימות הוא ממש בבחינת כהן גדול ביום הכפורים, ויכול לפעול ישועות עבור ישראל, ולא רק ביוה"כ אלא גם בשאר ימות השנה בכל עת תמיד, כי בזמן המקדש היה יכול להיות זמן מוגבל מתי יבוא אל הקודש פנימה. אבל עתה בזמן הזה שאין לנו מקדש וישראל שרויין בצער ר"ל וצריכים לישועה בכל עת ובכל שעה, אין שום הגבלה כלל, ויכול אדם לשפוך שיחו לפני ד' בכל עת שירצה. ועל ענין זה התפלל דוד המלך ע"ה ואמר: ואני תפילתי לך ה' עת רצון. פירוש: שזאת היתה תפלתו, שכאשר יהיו ישראל בגולה יהיה תמיד עת רצון ולא יצטרכו להמתין על יום הכיפורים דוקא, רק מתי שיקראו תעשה להם עת הרצון של יום הכיפורים ותקבל שועתם ותושיעם, והבן", עכל"ק.

הרי מבואר להדיא בדברי קדשו שתפילות ישראל בזמנינו דוקא בזמן שהם לחוצים ודחוקים בצרות ובצער גדול, על כן בכל השנה נחשב תפילת כל איש ישראל כמו תפילת הכהן גדול ביום הכפורים לפני ולפנים, והבן בזה עד היכן הדברים מגיעים.

1

ומעתה נבאר אשר בזמנים החשוכים אשר על זה נרמז בגמרא בשעת הגזירה היינו בשעת השמד שהם דורות הקשים הללו אשר נחשבים כדורות של שמד מחמת כח הזוהמה והטומאה והכפירה השולטת בעולם, ובדורות הללו תקנת חז"ל בנר חנוכה היתה להניחה על שולחנו ודיו.

ונראה ביאור הדברים על פי מה שהביא אאמו"ר זי"ע בסה"ק חלקת יהושע [מאמר ראשון דף ב] המימרא בשם הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע על הפסוק "אשרי אדם עוז לו בך מסילות בלבבם" וזל"ק: "וכמ"ש בשם הרבי מלובלין זצלה"ה: אשרי אדם עוז לו בך, [תהלים פד ו], שמקשר עצמו בו יתברך, זו התורה שנקרא עוז, אף שיושב בביתו ואין אומר דברי תוכחה לשום אדם, אך מהתקשרותו בהשם יתברך עושה מסילות בלבבות של אנשים. על כן פתח בלשון יחיד וסיים בלשון רבים "עכל"ק.

ומבואר מזה דבשביל להשפיע רוחניות וקדושה בעולם אין צריך האדם לרוץ ברחובות קריה ולהשפיע על בני אדם אלא אדרבה כאשר יושב האדם בתוך ביתו ועובד את השי"ת כדבעי הרי הוא משפיע בעולם כולו וכמו שביאר הרה"ק מלובלין על הפסוק אשרי אדם עוז לו בך אשר כאשר עוז לו בך הרי משפיע אף מסילות בלבבם בלב שאר אנשי העולם וכל זה בהשפעת אותו אדם אשר עבד השי"ת בתוך ביתו.

ובזה יתבאר מדוע בחנוכה בשעת השמד תקנו שמניחו על שולחנו ודיו והיינו משום שראו חז"ל שעד כדי כך שגבה ונפלאה מעלת עבודתם של בני ישראל בזמנים שפלים הללו עד כדי שכאשר יהודי עובד השי"ת לפי כחו בביתו ובתוך מצבו פנימה, הרי בזה עצמו הוא משפיע על כל העולם ומשפיע פרסום הנס וקדושת הנרות אף מבחוץ כדרך דברי הרה"ק מלובלין זי"ע.

וענין זה נתגלה ביותר בזמן מלחמת היוונים שנצחום החשמונאים והרימו קרן ישראל ופתחו עיניהם לראות גודל ושגב מעלת עבודתם של בני ישראל שם משפיעים השפעה עצומה בכל העולם על כן תקנו שבשעת הסכנה יהא די בכך שמניחו על שולחנו.

2

וענין מדליקו בביתו ומניחו על שולחנו עניינו הוא ג"כ לרמז שצריך כל אחד שיהא מנקה את ביתו מכל טומאה וזוהמה שלא יכנס שם רוח הרחוב ורשות הרבים וזו עבודה גדולה מאד בעתים הללו, אשר קליפת היוונים אשר חדרה בכל העולם והרוח הטומאה מנסה בכל דרך לפרוץ חומות מגדלי היינו חומת בתי בני ישראל לבל יהו שמורים בקדושה ח"ו.

ובפרט בזמנים הללו אשר היצר הרע וכל חיילותיו דיליה מנסה להכניס בבתי בני ישראל כל מיני מכשירים הטמאים אשר מטמאים את האדם המחזיק בהם מכל וכל, ובודאי מטמאים את נפש ביתו ובני ביתו ולטמא את הפך שמן הטהור אשר נשאר מבני ישראל לבל ישמר בקדושה ח"ו וזה עיקר המלחמה בעתים הללו.

וכמו שהביא אאמו"ר זי"ע בסה"ק חלקת יהושע [מאמר ראשון עמ' טו] בשם דו"ז הרה"ק רבי נתן דוד זצוקלה"ה מפרצווה על הפסוק "ואת בתינו הציל" וזל"ק: "וכמ"ש דוד זצלה"ה מפרציווא: 'ואת בתינו הציל' [שמות יב כז]. – אם עם קודש ישראל מתנהגים שיהיה 'ואת בתינו – בתי ישראל, בצניעות וכדומה. – אז 'הציל', זה גורם הצלת ישראל, וכן בכל דור ודור", עכל"ק.

וזה היה עיקר מלחמת החשמונאים עם מלכות יון הרשעה אשר רצו לטמא כל השמנים ולטמאות את בתי בני ישראל עד כדי כך שרצו להכשיל את בני ישראל שיהו מכניסים הטומאה בידיים לטמא את ביתם כמו

שרואים היום היצר הרע המנסה לפתות בני אדם שיביאו המכשירים הטמאים ומטמאים בידיים לטמא את ביתו ח"ו.

ואולם באמת בני ישראל בכך שהם מתגברים על עצמם ומצילים נפשם ונפש ביתם ואינם מטמאים את ביתם בכל הדברים הרעים הנ"ל, והם שומרים עצמם מכל הטומאות הרי בזה עצמו הם ממשיכים אור גדול בעולם ומשפיעים קדושה עצומה בכל העולם, ומצטרפת עבודתם לגלות האור הגדול של משיח צדקנו אשר כמו שנתבאר כמו פעמים מתגלה בחנוכה אורו של משיח כמו שאיתא בסה"ק בני יששכר ועוד ספרים קדושים אשר כמו שנתבאר כל זה נמשך על ידי האורות הגנוזים אשר נתגלו בחנוכה.

ח

ויתבאר מעתה מדוע נתעכב חנוכה המזבח שהיה צריך להיות במשכן עדי ימי החשמונאים ונעשה לחנוכה המזבח אשר בחודש כסליו, והביאור הוא משום שהנה ענין המשכן ידוע שהוא דבר נצחי אשר לא חרב לעולם שהרי המשכן נגזז ולא נחרב כלל אלא נשאר לעד ולנצח נצחים.

והנה עתה בעת מלחמת היוונים שרצו להשפיל ולבזות נצח ישראל והכח שלהם להשאר לעולם, הרי אדרבה כאשר נצחום החשמונאים הרי גילו יסוד וגדולת עבודת בני ישראל בכל הדורות ולכך נתחנך דוקא בית שני אחר מלחמת היוונים בקדושת חנוכה המשכן משום שבזה נתגלה ונתהווה הענין שעבודתם של בני ישראל ישפיע בעולם לנצח נצחים.

שבאמת בתוך בני ישראל הגשמיים ג"כ יש השראת השכינה ושייך אף ענין הקרבנות אף בעתים הללו כאשר ידוע מאמר הבעש"ט הקדוש זי"ע אשר כל מצוות התורה שייכות בכל עת ובכל זמן.

וכדאיתא בגמרא יומא [נו:]: "השכן אתם בתוך טמאתם אפילו בשעת שהן טמאים שכינה עמהם" ע"כ, וכמו כן בגמרא מגילה [כט.]: "תניא רבי שמעון בן יוחי אומר בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא שבכל מקום שגלו שכינה עמהן גלו למצרים שכינה עמהן שנאמר הנגלה נגלית לבית אביך בהיותם במצרים וגו' גלו לבבל שכינה עמהן שנאמר למענכם שלחתי בבלה ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן שנאמר ושב ה' אלהיך את שבותך והשיב לא נאמר אלא ושב מלמד שהקדוש ברוך הוא שב עמהן מבין הגליות" ע"כ.

ובסה"ק נועם אלימלך [סוף פרשת וישב] מביא בשם רבו הרה"ק המגיד ממזריטש זי"ע וזל"ק: "ע"ד ששמעתי משל מתוק מפי אדומ"ו הרב המגיד דק"ק ראויני זלה"ה והוא שאנו רואים שכעת אשר אנחנו בגלות המר יש בני אדם שזוכים לרוח הקודש בקל יותר מבימי הנביאים שהיו צריכין השבעות והתבודדות רב כידוע כדי שיישיגו הנבואה ורוח הקודש. ואמר משל נפלא ומתוק למשל המלך שהוא במקום כבודו בביתו בחצירו בפלטין שלו ויבא איזה אוהב המלך וירצה להזמין לסעודתו לביתו אזי בוודאי יכעוס עליו המלך כי אין זה כבוד של מלך לצאת מפלטין שלו לבית אחרים גם אם יהיה הסעודה גדולה עד למאוד. ובלתי אפשרי שיזמין את המלך לביתו עד שיכין כל הכנות ויעמיד מליצים ופרקליטין גדולים שימצא חן בעיני המלך שיבא לסעודתו. אבל כשהמלך נוסע בדרך ורוצה ללון בדרך אזי כאשר ימצא מקום נקי באכסניא נקי אף אם בית המלון הוא בכפר אם הוא רק נקי אזי זה בית מלון ללון שם והנמשל מובן ממילא בזמן שבית המקדש קיים והיה שכינת כבודו בבית קדשי הקדשים אזי אם היה אדם רוצה לשאוב רוח הקודש או נביאות היה צריך עבודה גדולה כמו שמצינו בשמחת בית השואבה ששם היו שואבים רוח הקודש. אבל עתה בגלות המר הגם השכינה קדושה גלתה עמנו ובעוונותינו הרבים היא נע ונד בארץ ותשוקתה מאוד מצוא מקום דירה לשכון בה. ואם מצאה מנוח מקום נקי אדם שהוא רק נקי מעבירות וחטאים אזי שם היא דירתה ודפח"ח" עכל"ק, הרי בזמן הזה אם רק מנקה ביתו ובפרט פנימיות גופו ונשמתו הקב"ה שוכן בהם.

ובאמת אף ענין הקרבת הקרבנות הוא דבר נצחי ושייך בכל עת וכמבואר בגמרא ברכות [נה:]: "כל זמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו שלחנו של אדם מכפר", והיינו דבעבודת האכילה בקדושה של בני ישראל שייך לפעול שיהא ממש כמו קרבנות בזמן המקדש וישפיע קדושה על האדם ועל ביתו ואף על כל העולם כולו, ונתבאר הענין באריכות בסה"ק מבשר טוב שולחנו של אדם מכפר עי"ש.

ועוד שייך ענין הקרבת הקרבנות בזמן הזה כדאיתא בגמרא מנחות [קי.]: "שיר המעלות הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות מאי בלילות אמר רבי יוחנן אלו ת"ח העוסקים בתורה בלילה מעלה עליהן

הכתוב כאילו עסוקים בעבודה לעולם זאת על ישראל א"ר גידל אמר רב זה מזבח בנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן ורבי יוחנן אמר אלו תלמידי חכמים העסוקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאילו נבנה מקדש בימיהם אמר ריש לקיש מאי דכתיב זאת התורה לעולה למנחה ולחטאת ולאשם כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם אמר רבא האי לעולה למנחה עולה ומנחה מיבעי ליה אלא אמר רבא כל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה (ולא חטאת) ולא מנחה ולא אשם אמר רבי יצחק מאי דכתיב זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם" ע"כ.

הרי ששייך אף בדורות הללו שעבודת בני ישראל תהא נחשבת כעבודת בית המקדש ממש כמו שהיה בזמן שהיה קיים, ונמצא דזה היה עיקר ענין חנוכת המזבח בזמן החשמונאים שנשאר לדורות ולנצח נצחים ענין העבודה החשובה מאד של בני ישראל בכל הדורות כולם ובפרט בדורות החשוכים של עקבתא דמשיחא שהם דורות של שמד שבעבודתם הנוראה של בני ישראל ועמידתם בגבורה בכל נסיונות הזמן הרי הם משפיעים קדושה וטהרה בכל העולם, ומשפיעים בשמים ובארץ עד שממשיכים האור הגנוז של ימות המשיח.

וכן ענין המשכן היה נצחי שהרי הוא לא חרב רק נגזז ולכן הוא שייך יותר לחנוכת בית המקדש שהיה בימי החשמונאים כפי שנתבאר שהוא היה לנצח נצחים גם בזמן הגלויות.

יעזור השי"ת שאכן תשפיע ותעורר עבודתם של בני ישראל בדורות הללו את אורו של משיח ונזכה להאור הגדול אור הגנוז בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.